

MENSUEL

АДРЕСА: 186, BOULEVARD SAINT GERMAIN, PARIS (6). ТЕЛЕФОН: Littré 48-65.

Чи кінець унії?

З Москви, що тепер з власної волі вирішує політичну, соціальну й релігійну долю українського народу, розтрублено на цілий світ, що буцімто якийсь «собор» 216-ох «представників» українських греко-католиків у Львові вислав до Сталіна заяву, що Українська Церква в Галичині зриває унію з Римом і «вертається» назад до єдності зі «святою Російською Православною Церквою», під патріарха в Москві.

Насамперед, — заки скажемо нашу думку про саму Унію, — треба ствердити, що вся оця, з Москви зааранжована і Москвою розрекламована, афера зі «собором» у Львові, це одна безмежна брехня й обман. А все те разом є політична робота безбожницького Кремля, що в дійсності не має нічого спільного з релігією.

Релігія і Церква грають в цьому політичному обмані лиш роль містка, по якому мають доконати, — так здається Москві! — повне духове обмосковлення Галичини і втягнення її в одну неділиму Росію. Вже той сам факт, що «собор» нібито віруючих людей звертається передусім не до патріарха, а до Сталіна, тобто не до голови «святої Російської Православної Церкви», а до голови безбожницького комунізму, говорить сам за себе. Вже лиш те, що тріумфальним речником цієї церковної «злуки» з Москвою є всі безбож-

ницькі совєтські газети, каже всякому, що та «злука» значить.

Фактом є, що на тому «соборі» не було ні одного єпископа, бо всі єпископи або ув'язнені, або померли у московській тюрмі. А за канонами Католицької і Православної Церкви лиш єпископи творять собор та говорять іменем Церкви, а не збіговисько тих чи тих самопризначених «представників». Фактом є, що греко-католицьке духовенство розвіяне на чотири вітри: одні (кажуть 700!) на Сибірі, другі врятували життя втечею на чужину (має їх бути коло 400 на скитальщині), а треті (вище 200) розстріляні. Це значить: три п'ятих частини галицького духовенства усунено з поля бою. А коли серед стероризованих розстрілами та тюрмами двох третин знайшлося і 216 таких, що заломились, то це тільки 8% нашого духовенства у Галичині. Це певне: якби сталінські опричники змогли були назганяти більше «представників» на цей «собор», вони це зробили б. Та видко навіть застосували весь терор, зробити це не була їх сила. Сильнішим є дух, вірність і характер нашого многострадального духовенства в Галичині.

І це перша запорука, що це не кінець Унії. Вона живе в душах мільйонів нашого народу, що бачить в ній свою прадідну, національну віру і забороло традиції і народности.

Ніхто, хто знає наш нарід у Галичині, не повірить, щоб він перейшов на московське православ'я. Цей нарід за свій опір Москві також здешатований, розвіяний по світі, — на Сибір чи на скитальчу чужину, — стероризований, стоптаний. Він не може запротестувати проти цього юдиного «собору» та проти його чолобитні антихристові в Москві. Але це не значить, що він покинув свою віру, свою Церкву.

Навпаки! Оця уніятська Церква, що в найтемніших часах українського народу, — по упадку Гетьманщини, по зруйнуванні Січі, по забороні українського слова в царській Росії, — стала заборолом і bastіоном українства в Галичині, що видала тисячі найширших трудівників українського відродження, що записала своє ім'я золотими буквами на скрижалях нашої історії, — ця Церква сьогодні у мученичому терновому вінку, палає провідним, огненним стовпом для мільйонів і наших православних братів у їх боротьбі з темною московською потворою. В їх серцях вона певно займає тепле місце. Ні! Це не кінець Унії, а, здається, щойно її дійсний початок. Бо що є Унія?..

Сталінські та Алексієві московські сіпаки кажуть, буцімто Унія це твір Польщі, та що тепер уніятська Церква «вертає назад», на лонно «батьківської Російської Православної Церкви». Наша Церква у Галичині ніколи, від часів Володимира і до нині, не належала до Російської Церкви, не підлягала ніколи Москві, не мала ніколи зв'язків з Москвою. Але вона від 950 літ кількома наворотами, востаннє від 1596 року, впродовж 350 літ, зв'язана була в Римом, з Заходом. Так само Українська Православна Церква, з митрополією в Києві, до 1676 року, не мала жодного зв'язку з Москвою, а підлягала (номінально) грецькому патріархові в Царгороді. В дійсності вона, — Церква Петра Могилы і Михайла Косова, — була самостійна. Аж 1676 року відколено її

від Царгороду і підпорядковано проти її волі Москві. Оце історичні факти. Як же можна Галицькій Українській Церкві «вертати» туди, де вона ніколи не була?..

Сталінсько-більшовицька пропаганда каже, що Унію створила Польща. Погляньмо до історії. Володимир Великий стояв у зв'язку з Римом. Ярослав Мудрий і митрополит Іларіон відкинули схизму Керулярія. Данило прийняв королівську корону з рук папського легата. Митрополити Григорій Цамвлак і Кипріяні призначали єдність з Римом. Київський митрополит Ізидор брав участь у флорентійському соборі, де й Царгород прилучився до Риму. Червоною ниткою через всю історію Української Церкви в'ється її зв'язок з Римом, із Заходом.

Оце те й було: зв'язок із Заходом, з Європою, з західною культурою. В тому лежить національно-культурне та політичне значення Унії. Через неї українці шукали підпори в Заході проти наступу чорної хмари зі Сходу. Тому князь Острозький був першим ініціатором Берестейської Унії (хоч і відступив від неї з тактичних причин), тому Петро Могила бажав всю Українську Церкву злучити з Римом (хоч смерть не дозволила йому довершити цього), тому великий патріот і полеміст Мелетій Смотрицький з оборонця православ'я став прихильником Унії. А Польща тут ні при чому, — хіба кидала колоди в дорогу Унії, не давала уніятам рівноправності, не впускала їх владик у варшавський сенат, бороздила так православним, як і уніятам, греко-католикам.

Чим була Унія, це ми найкраще бачимо в Галичині. Це було наше забороло проти польщини на один бік, а проти московщини — в другу сторону. **Це була Українська Національна Церква.** І тому її тепер Сталін і Москва так завзято нищать. Та знищити її справді не їх сила!

(«Америка»).

НАД МОГИЛОЮ ВОЖДЯ

На тихім цвинтарі в далекій чужині
Спокійно спиш Ти по житті бурхливім
І палко мариш у довічнім сні
Народ свій змучений побачити щасливим,
Щоб він, звільнившись навіки від кайдан,
Попростував вперед шляхами слави
Й, замість раба, господар став і пан
Своєї власної потужної держави.

Борис Лисянський.

„Голос Якова, та рука Ісава”

Про прабатьків жидівського народу є в Святому Письмі таке оповідання:

«Патріярх Ісаак мав двох синів-близнюків, Ісава і Якова. Ісав вродився перший, і тому вважався первородним, що в тих часах мало велике значення. Ісаак любив Ісава, але мати, Ревека, любила більше Якова. На старість Ісаак осліп. Предчуваючи смерть, він покликав до себе Ісава, казав йому піти в поле, вполювати дику звірину і приготувати з неї обід. «А потім я тебе», каже, «поблагословлю, поки не вмер».

Підслухала це Ревека, покликала до себе другого сина, Якова, і сказала йому піти замість Ісава по благословенство до батька. Вона приготувала смачну страву з теляти в отарі, перебрала Якова в одіж Ісава і післала його до Ісаака зі стравою. Ісав мав тіло вкрите волоссям, а Яків мав шкіру гладку. Щоб Ісаак не пізнав його, Ревека покрила руки Якова звірячою шкіркою. Так прийшов Яків до свого батька і каже: «Я Ісав, твій первородний син. Я зробив те, що ти мені казав. Сідай, попоїдж і благослови мене!». Ісаак пізнав голос Якова і посумнівався. Казав йому приступити ближче і діткнувся його руки. Рука була волохата. Тоді каже: «Приступи та поцілуй мене, синку». Яків приступив і поцілував його, а Ісаак при цій нагоді понюхав його одіж. Одіж мала запах одіжі Ісава. І сказав Ісаак: «Голос Якова, та рука Ісава!». Він з'їв страву, що Яків приніс, і відтак поблагословив його, — щоб мав буйну росу з неба, і ниви благодатні, і зерно і виноград, щоб хмари йому служили, і гнули перед ним шию народи, щоб був паном над братом рідним і над всіма дітьми своєї матері, і щоб був проклятий той, хто його проклинає, а благословений той, хто його благословляє.

Таким робом, Яків, хоч молодший від Ісава, став старшим від нього. Став старшим тільки через те, що Ісаак, пізнавши його голос, власному слухові не хотів повірити, але повірив своєму дотикові. Замість сказати: «Рука Ісава, але голос Якова», він сказав навпаки, він поклав більший натиск на те, чию руку почув, а не чий голос.

***

Як відомо, у Львові відбувся, ніби то, собор Уніяської Церкви Західньої України. На соборі було 216 делегатів з усіх трьох дієцезій (значить, лише з галицьких дієцезій, без закарпатської) і усіх деканатів. Вони то

й рішили 8 березня 1946 року зробити кінець Берестейській унії з Римом і вернути на лоно «святої російської православної церкви».

Доконавши такого великого діла, собор повідомив про це не кого іншого, а Сталіна, листом такого змісту:

«Генералісимуму Й. В. Сталіну.

350 років тому імперіялістична шляхетська Польща, прагнучи ще більше поневолити українські землі, насильством відірвані від материнського кореня, розірвала релігійно-церковну єдність тих земель з одноплемінним і одновірним Сходом, з допомогою гордого, властолюбного Риму, який завжди мріяв про власне диктаторство в християнському світі. Нині на наших очах завершився акт історичного правосуддя завдяки героїчним подвигам справедливості народної Червоної армії і всього Радянського Союзу. Під Вашим геніяльним керівництвом здійснилося те, за що боролись кращі покоління українського народу і що досі здавалося нездійсненою мрією. Знову зібрані разом усі українські землі, від Тиси через Карпати і від Сяну до Дону і від Пінських боліт до Чорного моря. В умовах нового вільного життя, ми, відчуваючи себе вільними господарями своєї землі, скинули з себе і те духовне ярмо, яке було накинута на нас проти нашої волі і для нашої загибелі.

Собор Уніяської Церкви в Західніх областях України, зібравшись в м. Львові, постановив нині, 8 березня 1946 р., скасувати Берестейську унію з Ватиканом, встановлену в 1596 році, і повернутися в лоно прадідівської святої руської православної церкви, світло якої поширилось з Київської Русі, історичної колиски російського, українського і білоруського народів. Ми щасливі просити вас, вождя великого Радянського Союзу, прийняти наше повідомлення, як нашу радість, у тому, що віднині вже ніщо не розділятиме наш возз'єднаний український народ. У цей історичний епохальний момент ми не можемо не висловити Вам почуття величезної вдячності за Вашу велику справу: зібрання разом українських земель, бо без цього неможливо було й мріяти про ліквідацію нашого церковно-релігійного роз'єднання.

Від імени собору, на якому присутні 216 делегатів від усіх трьох наших епархій і всіх деканатів, президія собору:

Голова д-р Костельник Гавриїл.
Члени президії: д-р Мельник Михаїл
і Антоній Пельвецький».

**

Вісті, передані через радіо з Москви, нічого не кажуть про те, чи на соборі були які єпископи, або чи котрий з них погодився з рішенням собору. Видна річ, що це був церковний собор без єпископів, стадо овець без пастухів. Так само нема й натяку, хто і як вибирав делегатів на собор та наскільки вони мали право говорити та рішати в імені своїх деканатів, або вірних. Остаточо нема й слова про те, що кажуть про скасування церковної унії люди, які найбільше до того мають право, люди, які досі оставалися вірні унії. Бо чейже годі вважати за дійсних представників Греко-Католицької Церкви членів «ініціативної групи» (Костельник, Мельник, Пельвецький), які вже близько року тому фактично від цієї Церкви відірвалися. А є всяка причина підозрівати, що цілий собор, який рішив «скасувати унію», склався якраз з таких людей, що вже перед тим від унії відірвалися. Найді впродовж року в кожному деканаті по одному такому осібнякові не було б чейже тяжким завданням. Коли б і бракувало з якого деканату осібняка, що хотів би виступати на соборі як його делегат, то всемогутнє НКВД могло вислати на собор якогось свого члена.

**

Про рішення ніби-то собору греко-католицької Церкви провідники того собору вважали за потрібне повідомити насамперед Сталіна. Вони його повідомляють, дякують йому і хвалять його, як великого провідника.

При чому тут Сталін?

Адже він не голова російської, чи «руської» церкви?

Він голова держави, що більш як чверть століття тому проголосила відділення церкви від держави.

Церква відділена від держави в Канаді. Церква відділена від держави в З'єдинених Державах. Чи може уявити собі хто таке безглуздя в Канаді, щоб якийсь гурток греко-католиків повідомив прем'єра Мекензі Кінга, що він рішає прилучитися до православної церкви? Чи може хтось уявити собі таке безглуздя в З'єдинених Державах, щоб якась частина греко-католиків повідомляла президента Трумена, що вона рішає прилучитися до православної церкви? Або до пресвітеріанської, методистської, чи англіканської? Таким повідомленням виставили б себе люди тільки на сміх. Прем'єр Мекензі Кінг, чи президент Трумен, діставши подібне повідомлення, могли б хіба раменами здвигнути. Бо вони розуміють, що

значить відділення церкви від держави, і що їх це може обходити, хто яку церкву хоче покинути і до якої прилучитися?

В Советському Союзі не те. Там церква урядово відділена від держави, а все-таки люди вважають за свій найперший обов'язок повідомити голову держави про своє рішення перейти з одної церкви до другої. Чому? Ясна річ, що тільки тому, що розуміють, що в такий спосіб виконують його волю, бо брехня є відділення церкви від держави в Советському Союзі, брехня є свобода совісті, загарантована 124 параграфом «сталінської» конституції. Советський Союз робить різницю між церквами, і російську православну вважає за урядову, а інші переслідує. Своїм листом до Сталіна провідники львівського собору все одно, як би показували на нього пальцем: ТИ нас приневолюєш переходити до російської православної церкви, отже потішся, гнобителю: переходимо!

Зрештою, лист президії львівського собору до Сталіна заставляє нас запитати себе, як питав Ісаак: «Ба, але хто це є? Бо голос Якова, а рука Ісава»... А може навпаки: «Рука Ісава, але голос Якова».

Що лист до Сталіна могли написати і власноручно підписати Костельник, Мельник і Пельвецький, це може бути правда. Рука може бути рукою Ісава. Але чий це голос? Чиї думки, чиї погляди написані є в листі? Бо це не думки, це не погляди галицьких українців! Занадто знаємо ці погляди, щоб повірити, що вони так швидко і так радикально змінилися. Занадто знаємо національну свідомість галицьких українців, щоб повірити, що вони вважають Росію за свою «матірню країну». Занадто знаємо національну свідомість галицьких українців, щоб повірити, що вони можуть говорити про свою «релігійну і церковну єдність» з російським сходом. Занадто знаємо національну свідомість галицьких українців, щоб повірити, що вони можуть думати, що Київ в Росії. Занадто знаємо національну гордість галицьких українців, щоб повірити, що вони бажать стати частиною російської православної церкви, хоч би навіть осолоджували її назвою руської. Голос, який чути з листа президії львівського собору до Сталіна, це не голос галицьких українців! Ми вже перед собором чули його в статті «Львівського і Тернопільського» єпископа Макарія. Це голос Москви! Лист до Сталіна безперечно був подиктований Москвою!

Рука Ісава, та голос Якова! Рука Костельника, та голос — Москви!

(«Український Голос»).

Преосв. Ніль САВАРИН, ЧСВВ.

Чим є людина?

Машиною, звіриною, чи розумною істотою?

(Закінчення)

ПСИХОЛОГІЧНИЙ ДОКАЗ

— Яка є наука психології?

Відповідь: — Психологія, це — наука про душу.

Щодо людини, то психологи намагаються відповісти на питання: чи людська душа різниться від тваринної тільки вищим ступенем пізнання, чи може вона є щось окремішного й суттєво відмінного від тваринної душі.

Матеріялісти з еволюціоністами, головню у психології, докладають усіх сил, щоб довести, що нема жадної істотної різниці між людиною й малпою, що значно більша є різниця між дикуном із Австралії й винахідником Едісоном, як між малпою шимпанзе й дикуном-людиною (див. Бібліотека «Мій світогляд», — Дарвінізм, стор. 39-40).

Що на це каже теперішня психологія?

Наука психології знаходить у людині такі діяння, що їх у тварині не знайдемо ні сліду. І тому тварина є відділена від людини непрорідним проваллям. Бо:

1. Людина має розум.

Із чого це пізнаємо? З її діянь. Людина думає, пізнає, застановляється. Своєю думкою вона пізнає, не тільки себе й речі, що її оточують, але й такі уявні речі, що їх оком не можемо ніяк побачити, як: правду, чесноту, вічність тощо. Коли йде дим, то вона думкою здогадується, що там має бути вогонь, хоч вона його не бачить. Думкою своєю поправляє око, бо хоч око бачить мале сонце, то розумом людина пізнає, що воно багато більше, як видається їй.

Таких діянь не знаходить психологія у жодному камені, рослині й тварині. Бо питаємося: чи знає камінь, чим він є? Чи розуміє дерево, чому воно є деревом? Чи зможе кінь почислити, скільки то буде 2 і 2? А навіть така малпа, якій дарвіністи приписують розум, чи знає вона, пощо її возять у клітці по містах? Ні! Чому?

Бо думати, пізнавати, розумувати, це прикмети людини. Людина думає, бо має розум; а тварина не думає, бо його не має.

2. Людина має свободу волі.

Досвід показує, що людина може вибирати речі, які їй подобаються, а залишити ті, яких не хоче. У її силі є говорити або мовчати,

стояти або сидіти, працювати або забавлятися. Людина є свідомо того, що вона може кинути чужі впливи, а свої вибрати, хоч би це коштувало їй навіть життя, напр., мученики: хоч їх палено, так уміли запанувати над своїм болем, що жартували з катами. (Св. Лаврентій).

Не так воно є з твариною. Тварина, якщо їй болить, не зможе перебороти свого болю. Голодний віл не відмовить собі їди, коли має перед собою в'язанку сіна. Дику гуску не затримаємо восени, щоб вона не відлетіла до теплих країв. Чому воно так?

Бо людина має свободну волю, а тварина має тільки змісли, природу, інстинкт. І тому людина діє свobodно, а тварина з konieczности.

3. Людина творить мову.

Вона свою думку виявляє на зовні мовою. Кожній речі вміє людина надати словом відповідну назву. Навіть на найнижчому щаблі культури людина послуговується мовою. А яке багатство, кількість та різноманітність слів у культурних народів?

Жадна тварина не має мови. Мову у тварин заступає природний, одноманітний рев, спів і виття. Навіть папуга, що її людина вивчить кілька речень, то хоч вона їх і виголосить, то зовсім їх не розуміє. Був вправді один американець, Гарнет, що оголосив, начебто він відкрив мову «любобних освідчин» малпи-самця, яка мала так звучати: «Гвоуф ч так турс». Але цим відкриттям д-р Гарнет тільки себе осмішив перед науковим світом, бо його малпа Сузі тими самими «любобними освідчинами» привітала його, коли він одного ранку злавив з ліжка.

Прихильники малп оправдували її, що малпа тому не говорить, бо вона не має органів, потрібних для мови. Та це неправда. Малпі бракує не мовних органів, бо вона має такий самий язик, горло та голосові струни, як людина. Але їй бракує одного, а це: розуму.

4. Людина витворює культуру.

З розуму, волі та мови повсталала культура й поступ у їді, праці, науці, уборі, мешканні, знарядях і комунікації. Генієм свого ума, людина повибудувувала кораблі, літаки, цегелині й хмародери. Технікою своєю людина розсаджує скелі, використовує водоспади й

вітри для своїх потреб. Бере у свої руки брилу мармуру й перемінює її в гарну постать, спускається у підводному човні на морське дно і звідтам видобуває дорогоцінні перли, загострює свій зір далековидом і відкриває нові зорі на небі.

У тварин психологія не завважає ні сліду якогось поступу. Ластівка буде своє гніздо так само, як його будувала тому 6.000 літ. Павук розтягає павутиння так само, як за часів Фараона. А й малпа, хоч любить грітися при вогні, то досі не тільки що не навчилася від людей викресати його, але й до вигасаючого вогню не докине дров, хоч зі зима не раз добре мерзне.

Чому? Бо тварина не має розуму. Робить тільки те, що їй каже природа, змисли, інстинкт.

5. Людина має самосвідомість.

Лікарі виказали, що кров, тіло, нерви й мозок відновлюються і змінюються зовсім у людини що 7 літ. Отож людина, що числить 70 літ, змінилася щонайменше 10 разів. А проте й сивоволосий старик почувается завжди одною й тою самою людиною. Він зовсім свідомо й певно каже, що «я» малим бавився, коли «я» підріс, ходив до школи, набравши сили, помагав «я» своїм родичам, а й тепер працюю «я» ще дещо, хоч сили мене опускають. Всюди виступає «я». Ця самосвідомість свого «я» тягнеться через ціле життя, хоч людина щодо тіла змінилася в своєму житті принаймні кільканадцять разів.

Тварина цієї самосвідомості зовсім не має. Славний у цій речі є вислів філософа Канта: «Якщо б мій кінь сказав мені «я», то я зіскочив би з сідла й ізняв перед ним капелюх».

Отже в людині є щось такого, що поза тілом, кров'ю й мозком, залишається завжди одне й те саме, а чого нема у жадної тварини. Цим є в людині самосвідомість свого «я».

6. Людина тужить за безсмертністю.

Наука психології викриває ще один прояв у людині. Цим виявом є туга за повним щастям, за вичерпуючим пізнанням правди, за цілковитою сповненою справедливістю, за життям, яке ніколи не кінчилося б. І тому людство з особливою пошаною ставилося завжди до людських гробів, сипало вмерлим високі могили, будувало величні мавзолеї, ставило велетенські піраміди.

Цих виявів не знайдемо й сліду в тварини. Вона про смерть не думає, правдою не цікавиться, про справедливість не дбає. Якщо тварина наїється, нап'ється досита, холод їй не докучає, і виведе своє потомство, то за нічим вона більше не тужить.

Із цього ми бачимо, що тварина осягає вповні свою ціль, коли збереже себе та подбає за своє потомство. Але людське життя перевер-

нулося б догори коренем, якщо б, з одної сторони, Бог вложив людині тугу за повним щастям, повною правдою, повною справедливістю, безперервним життям, а, з другої, оця туга не була відтак ніколи виконана.

7. Який висновок робить наука психології з цього всього?

Якщо людина думає, свobodно вибирає, втворює мову, розширює поступ і культуру, має свою й своїх діл самосвідомість, цілим серцем рветься за повним щастям, вичерпуючим пізнанням правди, цілковитою вповненою справедливістю, життям, що ніколи не скінчилося б, а

якщо тварина нічого не думає, все робить із konieczности, не має жадної мови, не поступила ні на крок уперед, не є свідомо себе й своїх діл, вдоволяється вповні їдою, питтям та розплодженням свого потомства, то

очевидно, що людська душа різниться від тваринної не вищим ступенем, але є суттєво відмінною. Коли ж суттєво є відмінною, то певно, що з тваринної душі не могла зродитися людська душа, бо ніхто не дасть другому того, чого сам не має. Коли ж тварина не має розуму, то не могла ніколи його дати людині.

Ось, що каже наука теперішньої психології...

6. — ЕТНОЛОГІЧНИЙ ДОКАЗ

— До чого дійшла етнологія?

Відповідь: — Етнологія, це — наука про народи.

Щодо людини, то етнологія досліджує найпримітивніші племена, що зберегли первісну культуру в різних її стадіях аж до нинішніх часів.

Прихильники малпячого походження снували великі надії на науку етнології. Вони сподівалися знайти десь у незайманих пралісах якийсь посередній вид між твариною й людиною, думали, що знайдуть якогось «малполюда» або «людомалпу».

До чого дійшла сучасна етнологія?

Наука етнології ще ніде не знайшла так званого малполюда. Хоч по деяких дешевих брошурах, напр., у «Календарі Криниця» на 1937 рік, стор. 83-88, змальовують первісну людину волохату, оброслу грубою щитиною, з низьким чолом, що жила у яйцями, слимаками й дрібними звірятками, то це все є видомкою буйної фантазії еволюціоністів XIX століття.

Взагалі кінець XIX століття дуже любувався у хвостатих людях. Цю думку, мабуть, піддав їм забобон про середньовічних «чарівниць», із яким то забобоном Церква мусіла звести стільки боротьби. Щось подібне й тут. Тодішні подорожні ніби мали бачити цілі пле-

мена малполюдів у Середній Африці. Деякі вийжджали студіювати мову малп і уклали малпачі словники. Та коли просліджено основно Африку, то хвостаті людини не знайшли навіть на показ.

Яких то обманів уживали недовірки, вистане згадати для прикладу про дівчину Крао. 1883 року показувано семилітню сіямську дівчину в Лондоні, що мала носити на собі всі позначки тваринної породи. Коли ж берлінський учений Вірхов оглянув дівчину Крао, то не тільки що не знайшов у неї нічого тваринного, але навпаки вона була гарно збудована, чорноока й розумна. Відтак виявилось, що Крао не була дитиною пралісів, але донькою королівського урядовця з Сіям.

І тому великий етнолог Ранке так написав у своїй книжці: «Нема у теперішності серед людства ні раси, ні народу, ні племені, ні родини, ні осібняка, що його можна б зоологічно поставити як посередній перехід між людиною й малпою». («Людина», т. I, ст. 359).

7. — ПАЛЕОНТОЛОГІЧНИЙ ДОКАЗ

— Що доводить наука палеонтології?

Відповідь: — Палеонтологія, це — наука, що займається найдавнішими видами живин, захованих у скам'янілостях.

У питанні про людину палеонтологія цікавиться людськими черепами й кістяками, що збереглися по печерах, у торфах, і скам'янілостях.

Недовірки, заведені на інших дослідних науках, сподівалися, що принаймні у скам'янілостях знайдуть вони якогось т. зв. «малполюда». І кинулися вони шукати за малполюдом у торфах, печерах, скелях.

І що вони знайшли?

1. Череп Еви. 1835 року найдено над рікою Мозою, між трьома кістяками, череп якоїсь жінки. Карло Фогт назвав цю знахідку «Евою» й оголосив, що це саме так званий «малполюд». Але вкортці дарвініст Гекслі виказав, що це не є череп «Еви», але людини, яку ще й нині подибуємо у кавказькій расі.

2. Череп Адама. Він мав свого часу найбільше розголосу. 1856 року знайдено його коло села Діссельдорф. Тому, що це були відломки черепа, то Шафгавзен із Гекслеєм положили його докупи, а чого бракувало, то самі доповнили. І вийшла така цілість черепу: велика голова, чоло похиле, череп приплюсклий, уста висунені наперед, ніс дуже широкий, мозок малий. Фогт назвав цю викопалину «дурним Адамом». Однак, за кілька літ, виявилось, що черепи цього роду носять ще й нині австралійські племена.

3. Джавський пітекантропус. Військовий голяндський лікар Дібуа знайшов 1891 року на острові Джаві, серед різних костей, якийсь

череп. 1892 р., у віддаленні кільнадцять кроків, знайшов ще якесь стегно. Поскладавши те все докупи, приїхав до Лейден 1895 року й там у своїй двогодинній доповіді доводив, що це якраз довгопошукуваний малполюд. Однак, берлінський професор Вірхов сказав, що насамперед треба устійнити на місці, чи череп і стегно належать до одного осібняка. Найновші досліди виказали, що джавський пітекантропус, це звичайна собі малпа, з родини гільобатидів.

4. Пекінський сінантропус. 1923 року викопали глибоко під землею, недалеко міста Пекіну, якусь знахідку, подібну до людини. Матеріялісти відразу висказалися, що це щось посередині між людиною й малпою. По основніших однак дослідах виявилось, що пекінський сінантропус, це людина високої культури, бо знайдено при ній деяке знаряддя.

5. Оранг-пендек зі Суматри. 1932 року дуже про нього писали, а ще більше говорили, що таки кінець-кінцем удалося знайти дивну переходову істоту «малполюда». Та як завжди, так і тут, виявилось, що оранг-пендек є собі звичайною навмисне поламаною малпою. Бо уродженці Суматри, в погоні за грошем, щоб цей оранг-пендек був дещо подібний до людини, то йому хвіст підламали, клуби оббили, а шкуру з волосся обгодили, й так показували легкодушним людям, що це «малполюд»!

6. Здавалося, що таке важливе й важке питання, як давні викопалини, вирішуватиметься дуже обережно, довго й критично. Щойно на основі певних даних будуть висловлювати свої гадки. Тим часом воно було інакше. Так скоро, гарячково й пристрасно роблено пошукування й досліди за пралюдиною, що видавалося, наче б це був конкурс на найнеймовірніші цікавості. Ось тут наведу хоч один ще приклад, як то еволюціоністи у своєму гарячковому шуканні здорово самі себе висміяли.

1923 року колоніст Венрія, з Пазо, знайшов, як йому здавалося, частину черепа. Д-р Волф догледів у ньому череп дуже давньої, незнанної доби. Пресове американське товариство каблем сповістило Європу, що знайдено людину на 500.000 літ старшу від найдавнішої досі людини. Англійський учений Смит сказав, що ця давня людина жила я яйцями, корінцями та малими звірятками, що їх убивала камінням. По двох місяцях стверджено в Буенос Айресі, що знахідка колоніста Венрія, це не є жаден людський череп, але звичайна велика камінюка.

Отже дотеперішні спроби знайти палеонтологічні докази на походження людини з малп, не вдалися. У XIX столітті Фогт, Дарвін, Гекель твердили напевно, що людина розви-

нулася з малп, вичислювали її родоводи, висвітлювали, як вона виглядала, малювали її по своїх книжках. Однак, нині, у ХХ столітті, в світлі палеонтологічних дослідів, десь зникали й «людомалпи» й «малполюди», а zostалися тільки або розумні люди, або без розуму малпи. Бо всі ці людомалпи й малполюди, це була собі звичайна байка матеріялістів, видумана вмисне для легковірних людей.

Цілий цей палеонтологічний доказ закінчу словами директора геологічно-палеонтологічного інституту в Берліні, професора Бранка: «Палеонтологія не знає досі жадного іншого предка нинішньої людини», іншими словами: всі викопілини дівлять, що істоти, що до них належали знахідки, були правдивими людьми, так само, як і ми.

ЗАКІНЧЕННЯ

— Чим є людина?

Таке питання поставили ми собі на початку, а тепер із відповіддю добігаємо до кінця.

Казав матеріялізм, що людина, це — машина; вмовляв у нас еволюціонізм, що людина, це — вище розвинена малпа; доказував креаціонізм, що людина, це — розумна істота, сотворена Богом безпосереднім Його діянням. По чий стороні правда?

1. Матеріялізм, це — ложка наука. Поза землею, матерією й теперішністю не визнає нічого більше. У ширенні своєї науки матеріялісти не вагаються ужити й брехні, щоб на своєму поставити.

Мимо цього матеріялізм не довів, що людина, це — машина; що вона виростає з землі, наче грибок по дощі, що думка людини, це — фосфор, електрика, дрижання мозку. Ми пізнали, що людина є чимсь більшим, як мертва машина, що вона є ділом Бога.

Не знати, де є причина матеріялізму. Одні кажуть, що матеріялізм має своє джерело у блуді ума, інші — в зіпсуванні серця, а є й такі, що приписують йому одне й друге. Це однак є певне, що матеріялізм уміє зневажати

Бога й звеличувати болото. І тому кожна думаюча людина відкидає науку матеріялістів.

2. Еволюціонізм, хоч має він дещо правдивого, що узнають і віруючі вчені, як, напр., Васман, проте у дарвіністичному висвітленні він сходиться зовсім на матеріялізм. Матеріяліст Гекель навіть чванився, що еволюціонізм, це «тяжка гармата проти християнства». Ще ширше признався Штраус: «Дарвінізм є нам на руку, бо він є тим полем, що з нього ми беремо каміння, щоб бити Церкву».

Про що, однак, іде еволюціоністам, що вони хочуть мати конечно у своєму родоводі малпу прабабкою? Бо вони тоді заперечили б у людині розум, свободну волю, безсмертну душу, це кожному відомо, що малпа всього того не має. І можна б було тоді еволюціоністам жити по малпачому... От де є причина скрайнього еволюціонізму. І тому розумна людина повинна дарвіністичний еволюціонізм також відкинути.

3. Креаціонізм, це — наука, основана на розумі й вірі. У світлі найновіших наук доводить він правдивість цієї прастарої правди, записаної у св. Письмі: «І створив Бог людину на Свій образ».

У цих простих, а zarazом глибоко зворушливих словах, навчає нас сам Бог, що Він найперше вивів із нічогости світ, Своєю щедрою рукою розсипав по ньому Свої дари з такою ясністю, що її не висловить ні поезія, ні наука, ні жаден геній, а коли вже все було готове, сотворив Він першу людину, положив її на земній кулі з такою ніжністю та любов'ю, з якою любов'ю кладе любляча мати своє дитя у наперед приготовану колиску. Ось таку відповідь дає нам креаціонізм.

А ця відповідь, що Бог сотворив першу людину, є згідна з розумом не тільки простої, але й високо вченої людини, вона є згідна з віруванням усіх народів, вона стоїть у згоді з вислідами найновіших наук.

(К і н е ц ь)

ВІСТКИ ЗІ СВІТУ

Нарешті призналися

Советська новинарська агенція виявила в перший раз, що советська влада в Західній Україні заарештувала ще тому рік українських греко-католицьких єпископів, а саме: митрополита Сліпого і єпископів Чарнецького, Будку, Хомищина і Лятишевського. Це мало статися у квітні 1945 року. Совети виправдують арешт «зрадницькою роботою» і «співпрацею з німцями».

Голос єпископів

Української Православної Церкви

«Св. Собор єпископів Української Автокефальної Православної Церкви з сумом довідався, що в Західній Україні провадиться насильницьке навернення українців греко-католиків на православ'є Російської Церкви. Приймаючи на увагу факт, що Свята Православна Вселенська Церква ніколи не схвалювала насильницького навернення людей до того чи

іншого християнського визнання, бо і Сам Господь наш Ісус Христос нікого не примушував, лише кликав, Св. Собор єпископів Української Автокефальної Православної Церкви осуджує таку нехристиянську акцію, скеровану на досягнення політичних цілей, що мають на меті винародовлення українців. У хвилину тяжких проб і офір, що їх сьогодні складають українці греко-католики, Св. Собор єпископів висловлює їм своє братерське, шире і сердечне співчуття та звертається до Всемогутнього Господа з гарячою молитвою, щоб Він скоротив їхні терпіння та відвернув від них це насильство».

Англійський кардинал в обороні Української Греко-Католицької Церкви

Всі великі органи преси подають, що кардинал Гріфін, архієпископ Вестмінстеру, по Службі Божій, одправлений в соборі, зазначив у проповіді, що Совети переслідують Церкву в окупованих країнах Східної Європи.

Він спеціально застановився на недавньому декреті Москви про приєднання Галицької Греко-Католицької Церкви до Московської. Кардинал підкреслив, що в останніх місяцях на Українську Греко-Католицьку Церкву були кинуті спеціальні переслідування. Всі сім єпископів були арештовані і вивезені. З них три вже померли, а решта мучиться по в'язницях. Велику кількість священників ув'язнено, багато депортовано, а решту стероризовано до такої міри, що їм заборонено навіть одправляти Служби Божі.

На місце визволеного духовенства наслали хмари політичних агентів-безбожників, які вдають священників та єпископів Православної Церкви.

Кардинал зазначив, що такі самі церковні переслідування одбуваються в Югославії, де велика кількість духовенства мучиться по тюрмах, духовні школи замкнені, а майно релігійних установ конфісковане.

Смерть о. Віталія Градюка

Через Північну Америку наспіла до Аргентини вістка про мученичу смерть ВПреподобного отця Віталія Градюка, ігумена Жовківського монастиря ЧСВВ. Смерть наступила в советському арешті, під час транспорту з одної в'язниці до другої.

Отець Віталій доложив за свого життя великої праці до розвитку Жовківського монастиря, відомого своєю друкарнею і широкою церковно-просвітною працею, яка ширилася по всій Галицькій землі.

Як повідомляють газети, Жовківський монастир більшовики зруйнували. Друкарню з дорогими модерними машинами вивезли до Мо-

скви, бібліотеку спалили, а монахів частинно вимордували, а деяку частину заарештували і вивезли. В числі жертв був і покійний ігумен о. Віталій Градюк. («Перелом»).

Мучеництво України — найбільший злочин

«Україна! Ані її назви, ані її кордонів немає на мапі Європи»; країна-фантазма. Якщо запитаєте росіян-емігрантів, чи советських, за виїмком фікції, яку ці останні намагаються зраз заступати, поляків чи румунів, вони вам скажуть: «Україна не існує». Тим часом поневолення й мучеництво України це найбільший злочин, який знає історія!

«По її безкраїх ланах між Європою й Азією впродовж століть прокотились найрізноманітніші племена й раси; тому то історія України така багата на події переломного значення.

«З Іваном Грізним починається російський імперіалізм. Україна змушена обставинами, стає союзником Росії; зразу союзником, а опісля жертвою. І від того часу аж по рік 1917, коли була проголошена самостійна Українська Республіка, ціла її історія є нічим іншим, як тільки боротьбою за державну незалежність. Плідними землями України поділились Росія й Польща; ця доба в історії України називається руїною. Україна ні на хвилину не залишає боротьби проти окупантів, але після бою під Полтавою 1709 року боротьба безуспішна. Все ж таки український національний рух не завмирає й досягає свого вершка року 1919. Українська історія, література, етнологія є зброєю в цій нерівній боротьбі. Палкі вірші Шевченка збуджують у народі безмірний ентузіазм. В добу «декабристів» (1825) творяться в Україні тайні революційні товариства, з метою вибороти Україні втрачену незалежність.

«1917 року, коли почала валитися Росія, Україна вже має свій парламент. Цей період боротьби українського народу, зв'язаний з ім'ям Симона Петлюри.

«У Версалі чотири країни діляться територіями України: Росія, Польща, Румунія й Чехословаччина погодились, а Україна стає країною-фантазмою.

«Перестає існувати українська держава, але не припиняється боротьба за неї народу українського. Навпаки, вона поглиблюється й стає рішучішою».

Це так пише еспанський католицький часопис «Сіньо», Мадрид, з 26 січня 1946 р.

Вістки з Москви

Зі слів тих, що недавно приїхали з Москви, нас повідомляють:

Москва січня 1946 року зовсім не подіб-

на до Москви перших літніх місяців, коли стара столиця святкувала перемогу. Недавнього оптимізму, коли всі були повні надій на деяке послаблення влади, нема ні в кого. Великих арештів серед інтелігенції не було, але паніка в її середовищі панує загальна. Люди, що ще 6-8 місяців тому охоче зустрічалися з чужинцями, в порядку, звичайно, цілком офіційному, тепер від будьяких зустрічей ухиляються. Не тільки англійська, але й американська колонії живуть в атмосфері такої напруженої ворожості, яка нагадує атмосферу весни 1941 р.

Восени було багато розмов про напружені взаємини між партійним апаратом і армією. Серед населення «маршали» вельми популярні, але це явно лякає їх самих. Звертають увагу на відсутність серед виставлених кандидатів до Верховної Ради таких найвидатніших маршалів, як Мерецков і, особливо, Василевський, який ще недавно підписував замість Сталіна наказ Червоній армії в зв'язку з роковинами жовтня. Випадковим це бути не може.

Не зважаючи на зиму, відбувається масове переселення селян-українців на Сибір. Твердять, що на їх місця привозять корейців і китайців. Це таке неймовірне, що самі оповідачі низують плечима; але в Москві про це говорять багато осіб. Один з наших співрозмовників, який переїхав через увесь Сибір у жовтні, передає, що йому доводилося зустрічати й обганяти багато поїздів з переселенцями. Він розмовляє по-російському, й намагався розпитувати, кого везуть. Ціла низка поїздів була з молдаванами, яких везли не то в республіку Комі (на Печеру), не то в Архангельськ; в одному поїзді йому назвалися

уральськими козаками (везли їх кудись на схід Сибіру); було багато білорусинів, але найбільше — українців. Поїзди ці йшли здебільшого під військовою охороною, щоправда, незначною числом.

Передають далі, що у всякому разі восени широко розвинувся партизанський рух, і при тому не тільки в Україні і в Білорусі, але й у корінних російських областях. Так, один з наших співрозмовників пересказував, як він чув цілком певне повідомлення від людини, яка побувала в тих краях, що в районі Малоярославця у вересні не можна було виїжджати з міста без озброєної охорони. Те саме можна спостерігати в ряді міст (Ленінградської, Псковської й Новгородської областей). Це все місяця, де була сильно розвинена партизанська боротьба проти німців; її тепер провадять часто ті ж самі люди, які заявляють, що вони «не для того боролися проти кормиги німецької, щоб тепер піти знову під кормигу НКВД».

Терор у цих районах панує жорстокий. Розстрілюють, щоправда, порівнююче, мало, що пояснюється браком на селі «мужиків». Але у всіх «неблагополучних районах» нещадно провадять масову висилку на Сибір і на північ. Беруть за новою системою: цілими колгоспами; вантажать у поїзди й везуть.

З другого боку, переказують, що розроблені пляни якихось велетенських будівельних робіт на Північному Уралі, де знайдено якісь нові поклади. Ці пляни якимось зв'язують з тими новими «п'ятирічками», про які оповістив Сталін і які в Росії наповнюють усіх жахом: для країни вони означають нові роки злигоднів і голоду...

(«Социалистический Вестник»).

Львів чи Жуков?

До Нью-Йорку прибув вояк, що 28 березня 1946 року ще був у Львові. Нижче подаємо дещо з того, що він розповідав зі своїх спостережень підчас свого триденного перебування в цьому місті.

«Жуков», а не «Львів»

Найбільш сенсаційним в оповіданні цього вояка є те, що він твердить, що місто Львів має вже іншу назву. Він каже, що советська влада перемінила назву міста, і воно тепер називається «Жуков». Такий напис бачив він на головному залізничному дворі. І так, — каже він, — а не інакше, називають місто росіяни, що їх повно в місті. Такі теж є написи на омнібусах, що їдуть в напрямі Львова. Там також не пишеться Львів, а тільки Жуков, а

це є, як відомо, прізвище советського маршала. Двірць «Підзамче» знищений. Також знищена відома фабрика лікерів, що була за жовківською рогачкою.

В дорозі до міста

Великий дворіць тепер більший ніж за давніх австрійських часів. В середині видніють написи московські й українські. Стіни прикрашені малюнками з більшовицької революції, що дуже нагадують малюнки, що були на стінах советського павільйону підчас Світової вистави в Нью-Йорку. Розбудовують дворіць німецькі военнополонені. Фабрики, що стояли недалеко від дворця, головно при кінці Горюдецької, понищені. Костели, що їх було видно по дорозі, цілком зруйновані, як от св. Єли-

савети, а св. Марії Магдалини зберігся. Будинок Політехніки неушкоджений. Знов будинок колишньої української гімназії, що була біля Політехніки, який був переіменовані за німців на шпиталь, остається ним далі ще й тепер. Будинок колишньої української греко-католицької Духовної семінарії знищений разом з церквою. Заклад Осолінських дещо знищений, а тепер переіменовані на друкарню. У великій кам'яниці при вулиці Осолінських, що була колись власністю української соціалістичної партії, тепер мешкають советські урядовці.

Українські церкви

Катедра св. Юра лишилася цілою. Вона тепер переіменована на православно російську церкву і є в руках червоної армії. Бачив там при брамі військову варту. Весь час з забудовань Юра в'їжджають і виїжджають вантажні авта, що прикриті полотном. Щось звідтам вивозять. Старі жінки, що сиділи на лавках на площі св. Юра, казали, що вивозять святоюрські скарби. На площі повно військових шатер, біля яких поприв'язувано коні. Дерев на площі понищені. Розповідали, що крім св. Юра, ще переіменовано такі греко-католицькі церкви на російсько-православні: на Левандівці, що була для залізничних робітників, та на Богданівці, що була на кінці Городецької вулиці. Волоська церква нерушима; її обслуговують два о.о. Василяни. Казали, що можна виголошувати проповідь по-українськи, але треба її перед тим подати урядові до цензури. Преображенська церква замкнена. Скільки є українських священників у Львові, годі було довідатись.

Митрополит помер у Юрі

Далі вояк подав, що св. п. митрополит А. Шептицький лежав якийсь час до приходу Советів у домі латинського архієпископа Твардовського, але перед смертю казав себе перевезти до Юра, де й помер. Тіло митрополита поховане в крипті церкви св. Юра. Похорон відбувся на кошт вірних, але советські джерела розголошували, що на кошт держави.

Важніші установи

Дім «Просвіти», що є в ринку, сильно ушкоджений. Два горішні поверхи знищені. Кажуть, що книжки «Просвіти» опинились по селах. Усі бібліотеки мали вивезти зі Львова в глиб Росії. Дім товариства «Дністра», що був на розі вулиці Руської й Підвалля, переіменовано на Амторг. На ньому видніє тепер напис «Амторг». Народний Дім при вулиці Вірменській переіменовані на «Гостиницю Красногго Солдата». «Народня Гостиниця» при вулиці Косцюшка нерушима. На колишньому будинку Галицького Союму, що його польська влада переіменила була на університет, видніє те-

пер напис в українській мові: «Університет ім. Івана Франка». Є одна українська гімназія, що приміщена в будинку колишньої гімназії, що була на вулиці Баторія.

Характер вулиць

Як ім'я міста, так і назви вулиць, змінені. Давня вулиця Легіонів, яка мала назву за австрійських часів вулиці Кароля Людвіка, називається тепер вулицею Сталіна. Колишній міський театр є зверху знищений, але там даються вистави. При цій вулиці є кілька книгарень з українськими написами, а в них продаються киявські комуністичні видання. Пам'ятник Міцкевіча і статуя Пречистої Діви на Марійській площі щезли. На вулицях чути в першу чергу мову московську, потім польську, а на третім місці українську, але не колишнього галицького говору. Виходить українська газета, але її тяжко десь набути. Як на вулицях, так і по домах, видно чужих людей. Кажуть, що це кіргізи, калмики й інші азійські племена. Бувших мешканців Львова ніби й не було. Багатьох вивезли на Сибір. Ті, що ще є, сплять щоночі деінде, поки НКВД й їх не схопить. Національне питання у давньому розумінні тепер у Львові не існує.

Інші спостереження

Совети загалом змінюють назви місцевостей. Вояк чув, як називали Тернопіль Тимошенкоград, Станиславів — Красноград. Так само називають і області від тих міст, а за ними йде зміна назв районів.

Автобуси, які їдуть з «Жукова» до Лінії Курзона, мають написи в мові московській, українській і польській. Від Городка Ягайлонського починаючи, не вільно з автобусів нікому висідати, під загрозою кари смерті. Це, мабуть, тому, щоб ніхто не приглядався будові нових фортифікацій, які будують на лад колишньої Лінії Мажіно в передвоєнній Франції. Попри лінію Курзона густо поставлені огорожі з колючого дроту. Не зважаючи на це, бувають спроби тікати до Польщі через ріку Сян. Через те виловлюють з Сяну трупи невдалих утікачів у великому числі. Та хто має гроші, то якось находити спосіб дістатися на Захід.

У Галичині майже одверто говорять про «Армію Бульби» чи «бандерівців» в Карпатах, а газети згадують про «диверсійні банди». До них, як кажуть, утікає дехто з населення, а головню втікають дезертири червоної армії. Диверсанти висаджують нераз залізничні поїзди і добувають амуніцію від військових відділів. Нераз і в Перемишлі чути канонаду з Карпат. В «Армії Бульби» є, як кажуть, повно очайдухів різних національностей. Це пострах для НКВД, але населення не боїться цих повстанців.

(«Свобода»).

В справі імігрантів скитальців

I.

Уряд Злучених Держав Америки робить певні кроки для допущення до цієї країни відповідних скитальців, які тепер перебувають в Європі. Це робиться згідно з розпорядженням президента Трумана, з дня 22 грудня 1945 р.

Імігранти зможуть приїздити в межах законом встановлених квот. Річна квота для Польщі є 6.524, для Чехословаччини — 2.874, для Росії — 2.712 та для Румунії — 377. На квоту з Румунії вже подано більше прохань, ніж дозволено законом. Сподіваються, що буде багато прохань за візами з польської, чехословацької та російської квоти. Невикористані вповні квоти за цей біжучий, фіскальний рік будуть ужиті для скитальців в американських окупаційних зонах Німеччини та Австрії.

Першенство в межах цих квот будуть мати жінки легальних мешканців в цій країні та їх малолітні діти; чоловіки американських громадян, одружені після 1 липня 1932 року, та батьки американських громадян. З того, що залишиться, будуть видаватися візи іншим кандидатам.

Нема сумніву, що впродовж наступних місяців, найбільше віз дістануть ті скитальці, які 22 грудня 1945 року (коли президент виголосив свою заяву) перебували «в збірних осередках скитальців в американських окупаційних зонах» (Німеччини й Австрії). Проте в розпорядку президента згадується, що «не буде цілком спинене видавання віз в інших частинах світу».

Скитальцями («дисплейс персонс») вважаються особи, які 22 грудня були, і тепер перебувають, в американських окупаційних зонах і яких можна зарахувати до таких груп:

1) ті, кого німці примусово вивезли з рідних країн до Німеччини на працю;

2) жертви нацизму і фашизму, які залишили свої країни (тільки не Німеччину), втікаючи від страхіття війни і не мають чого тепер повертатись;

3) ті, кого вигнано з дому й посаджено до концентраційних таборів з причини расової чи релігійної приналежності, або за спротив нацистичній партії чи німецькому урядові; як рівно ж і ті, що тікали з дому, щоб врятуватись від подібних переслідувань;

4) ті, кого примусово вивезено з їх країн (не з Німеччини) німецьким військовим урядом з військових причин, але які не були на військовій службі;

5) ті (не німці), які не були пересліду-

вані німцями з огляду на расу, релігію, чи політичні переконання, але які мають поважні підстави боятися переслідувань політичних, расових чи релігійних по повероті до своїх країн;

6) батьки, жінки, чоловіки, діти, брати й сестри тих, що належать до згаданих 5 груп і які живуть з ними (від цих осіб з 6-ої групи не вимагається, щоб вони жили в американській зоні до або 22 грудня 1945 року).

Аплікації на візи від скитальців, які не мають першенства, будуть прийматися і розглядатися в такому порядку:

1) насамперед будуть брати під увагу дітей-сиріт або таких, яких родичі невідомо де перебувають;

2) далі — особи, які мають в Злучених Державах рідню, включаючи перших кузинів;

3) всі інші скитальці.

Більшість скитальців, які підпадають під розпорядок президента з 22 грудня 1945 р., походить з країн Центральної та Східної Європи, а також з балканських країн. Згідно з заявою президента, іміграційна квота для цих країн нараховується «приблизно на 39.000 осіб річно». Певно квоти на цих десять країн якраз складуть «приблизно 39.000»:

Австрія	1.413
Болгарія	100
Чехословаччина	2.874
Данциг	100
Німеччина	25.957
Греція	307
Малярщина	869
Польща	6.524
Румунія	377
Югославія	845

Разом 39.366

II.

Згідно з інформаціями, поданими 27 лютого 1946 року департаментом державних справ, 1-го березня цього року мали відкритися і розпочати працю американські консуляти в таких німецьких містах: в Берліні, Бремені, Франкфурті, Гамбурзі, Мюнхені та в Штуттгарті. Ті консуляти будуть видавати американські паспорти американським громадянам, що перебувають у Німеччині, щоб уможливити їм поворот до Америки. Будуть видавати іміграційні позаквотні візи та візи за першенством рідним американських громадян та американських легальних мешканців. Також

будуть видавати візи скитальцям, з яких більшість напевно не має першенства на отримання візи. Згідно з інформаційним пресовим обіжником департаменту державних справ найбільше скитальців знаходиться біля Мюнхену та Штутгарту. Тому перші американські консуляти мали відкритися саме в тих містах і перші розпочали працю. Вони зразу мали приступити до уділення віз відповідним скитальцям, які мешкали в тих місцевостях 22 грудня 1945 року. Проте, через брак відповідного, досвідченого персоналу, приміщення та офісових приладь, ті консуляти запізнилися на яких 3-4 тижні. Певно, дещо спізняться й інші три консуляти в американській зоні (Гамбург є в британській зоні).

Особи, що бажають переїхати до Злучених Держав, потребують для того помочі від рідних чи приятелів, які тут стало живуть. Найліпше ту поміч мати від близької рідні. Рідні чи приятелі, які мають можливість і бажання виробити афідевіти про матеріальну підтримку для скитальців, мають звернутися до відповідного американського консула через департамент державних справ. (American consul at Stuttgart — or Munich — in car of the Department of State, Washington 25, D. C.).

Згідно з обіжником департаменту державних справ, той, що виробляє афідевіт, має вислати потрібні документи через Вашингтон. Треба заадресувати коверту до американського консула в Штутгарті, або в Мюнхені, через департамент державних справ.

В коверту покласти тільки афідевіт та необхідні додаткові до нього посвідки. Наліпити поштових марок, як для звичайного листа заграницю: 5 центів за першу унцію та 3 центи за кожную наступну, або частину наступної унції. На коверті треба написати: «Contains immigration support documents only». Не приймається рекомендований лист, ані через повітряну пошту.

Та особа, що виробляє афідевіт, може тут внести 10 доларів, як оплату за візу для скитальця. Цю суму треба вислати через моніордер чи чеком, на секретаря департаменту державних справ, але не разом з афідевітом, а в окремій коверті. Разом з тим треба вислати відповідного листа, подаючи ім'я скитальця, його адресу (якщо відома) та місце найближчого американського консуляту. Гроші, зібрані в той спосіб, будуть складати окре-

мий фонд, а департамент державних справ повідомить консулят, в районі якого мешкає скиталець, що гроші на оплату візи для того скитальця вже зложено.

Інформаційні бюлетені та «персональні» квестіонери вже роздані поміж скитальцями в американських окупаційних зонах. В квестіонерах є такі питання: чому та особа бажає переїхати до Злучених Держав? Імена та адреси рідних (не обов'язково рідних в З.Д.А.), які можуть гарантувати матеріальну підтримку для скитальця та його політичні переконання. Імена та адреси близької рідні в інших європейських країнах чи районах, які також хотіли б виїхати до Злучених Держав. (Наприклад, коли жінка скитальця є в Англії, а дитина в Швеції, то відповідні консуляти будуть старатися уділити візи також для них, щоб ціла родина могла зійтися в Злучених Державах можливо якнайскоріше). Є також питання, чи кандидат на візу уділив яку поміч Німеччині в часі війни, а як так, то яку саме; чи був коли засуджений за якусь провину, і т. ін., Такий виповнений квестіонар, в двох примірниках, відсилається до американського консуляту того району, де мешкає особа, що старається за візу. Там, в консуляті, його докладно розглядають, перевіряють. Теж перевіряється ще у військовому розвідному відділі. Коли зібрані інформації будуть задовільні та коли кандидат на візу перейде, встановлений іміграційними законами, медичний огляд, тоді військовий заряд перевезе його до збірного центру біля американського консуляту, де буде чекати на свою чергу, щоб дістати іміграційну візу.

Як тільки збереться значна група імігрантів, вже готових до від'їзду, — скажیم, яких 600 осіб, — буде повідомлена військова влада та адміністрація військового водного транспорту і вони вже займуться справою переїзду тих людей залізницею та водою. Представники УНРРА та кількох американських допомогівих агенцій допоможуть скитальцям виповнити необхідні заяви, квестіонери; дадуть потрібні для подорожі речі, замовлять квиток на пароплав і т. ін. Чимало таких агенцій, що працюють для допомоги втікачам, погодилися виробляти корпоративні афідевіти для тих скитальців, втікачів, які не мають ні рідних, ні приятелів, які б ними турбувались.

Загальна Рада, ФЛІС.

ХРОНІКА

Церковне життя

ДУХОВНІ ВПРАВИ В ПАРИЖІ

Від 7 до 14 квітня відбулися в Парижі, під проводом о. Маркова, духовні вправи, що увінчалися гарними наслідками. Шкода тільки, що небагато парижан взяло участь у цих перших духовних вправах у Парижі.

ВЕЛИКОДНІ БОГОСЛУЖЕННЯ

Всесв о. Міграт Перрідон відслужив урочисту Службу Божу в Манчестері (Англія). В ній взяли участь українці Манчестеру та українці-воєнки канадійської й польської армій.

Урочисту Воскресну Утреню і Службу Божу відслужили цього року в Парижі о. Іван Леськович та о. Дирда ЧСВВ. Понад 500 осіб були присутніми в храмі св. Володимира Великого в цей великий день. Палку проповідь виголосив о. Дирда, згадуючи рідних, що терплять за нашу Церкву та національну справу.

Рівночасно відбулися урочисті Богослуження з нагоди Великодня в таких осередках у Франції:

В Тіонвілю і Мецу, де обслуговував наших вірних о. Чеховський;

в Ренсі і Елерне — о. Іван Гаврилюк;

в Ліль і околиці — о. Михайло Гаврилюк;

у Везін — о. Соломка, і

в С.-Елюа-ле-Мін — о. Марків.

І ПРО РІДНУ ШКОЛУ НЕ ЗАБУЛИ:

Микола Шкіль — 100 фр., Іван Гавришук — 40 фр., Стефан Юрків — 40 фр.

Хто піде за їх гарним прикладом?

Шукають

Акур Людмила, Баварія, Авгсбург, «Зомерказерне», 4 бльок, 89 кімн., — брата, Юрка Акур, нар. 1924 р.

Альтгайм Іван шукає рідних і знайомих з Литвинова, Підгаецького пов.

Бабій Михайло — Михайла й Емілію Гоцкалюків, з Бурканова, Підгаецького пов.

Баранович Іван — дядька Чорного Василя, що проживав у Моруа, деп. С. і М.

Бойко Іван — сестру, Марію Краєвську, яка до війни жила в Мондусон.

Бойко Іван, с. Петра, — Петра й Семена Конюх і Катерину Уча, з Бовина, Перемишльського пов.

Бригадір Роман — Анастасію Мандзій, з Малашовець, і Марію Семчишин, з Чернихова, Тернопільського пов.

Букида Іларій — рідних і знайомих, з Красно-го, Золочівського пов.

Бунько Іван — сестру Анну, з Молодича, Ярославського пов.

Бучинський Іван — сестру, Марію Бучинську.

Бучко Степан, з Ракова, — Ганджарського Івана й Катерину Бучко, з Ракова, і Грицька Гринька, з Волиці, Самбірського пов.

Буца Михайло, син Василя, — сестру, Анастасію Целюх.

Василів Андрій — рідних і знайомих з Браткович, пов. Городок Ягайлонський.

Верхола Володимир — Еву Гедз, замужем Садурську, Марію й Анну Гедз, зі Смолина, пов. Рава Руська.

Винничук Любомир — сестрінка, інж. Святослава Когутяка.

Вишатицький Аполон (Італія) — брата, скульптора Вячеслава Горіна-Вишатицького, що по світовій війні мешкав у Парижі.

Войчук Степан (Тироль, Австрія) — батька, Войчука Дмитра, родом з Джурова, пов. Коломия, що виїхав на роботу до Франції.

Вонс Марія (Америка) — синів: Олега Вонс, студента ветеринарії, Ігора Вонс, студента медицини.

Гаврисько Михайло — сестру, Софію, замуж. Скарбик.

Галаган Степан (Італія, Наплес) — сестру, Бо-рушок Анну, зі села Топівці, пов. Броди, що виїхала до Франції 1932 р.

Галій Дмитро — батька, Павла, що жив у Мон-тіні Гогель, Па де Кале.

Гармата, зам. Паїк, Агафія (Гася) — односельчан зі Сосниці, Ярославського пов.

Гижка Павло, син Йосипа, — стрийка, Данила Гижку, й односельчан з Бариша, Заривенець, Рукашина, Бучацького пов.

Гись Михайло — сестру, Катерину Лешак, з Теплиць Горішніх, Ярославського пов.

Гойдаш Михайло, з Париші, пов. Надвірна, тепер в Риміні, Італія, — знайомих з села Париші, або Надвірної.

Голубицький Теодор — Василя Бучка, з Мокрина, Самбірського пов.

Гошій Микола — брата, Василя.

Грижак Володимир — рідних і знайомих з Нижне-ва і Товмача.

Гресько Іван — Марію Турко, доньку Олексія й Парані, з Грабівця, Ярославського пов.

Грицюк Олена, род. Ляшук, — стричного брата, Івана Лящука, що проживає в Канаді, і Володимира Лящука, який при кінці війни був у Берліні.

Гулик Володимир і Колячко Михайло — рідних і знайомих з Корениці, Ярославського пов.

Гулявий Іван — сестру, Косіньку Юлію, яка жила в деп. Марн, і шуриня, Лаврентія Сторека.

Гурняк Степан — сестру, Марію Віонцека, з Острова, к. Перемишля.

Данчак Михайло — Степана й Івана Піхур, з Грушатич, Перемишльського пов.

Дебрин Микола — Івана Близняка і Миколу Меленка, обох з Рівні над Черемошем, Буковина.

Дембіцький Михайло — Павла Когуца, Йосипа Козара, Костя Ватраля, Василя Годованого, Федя Годованого, Демка Ришка; всіх зі Заривенець, Бучацького пов.

Демків Богдан — Петра Зінькова, його дружини Катерину, родом Гмерницьку; Олену Зіньків, Марію Бабій.

Демків Михайло — Антона й Софію Войціховських, з Ясенова, Брідського пов.

Дітчук Василь і Лев — рідних і знайомих з Красно-го, Золочівського пов.

Довгун Олена — Михайлюка Володимира, Василя, Павла, Степана, Миколу й Ольгу, зі села Минчечі, пов. Володимир Волинський, пош. Бубнів, що виїхали 1938 р. до Аргентини.

Дудись Іван, Кузьмій Микита, Полянчук Микола, Гарасимчук Віктор, Вольний Володимир і Казанівський Іван — рідних і знайомих з Брідського пов.

Дуліба Володимир, с. Дмитра, — дядька, Дулібу Степана, що жив у С-Жермен к. Байон, у деп. М. і М.

- Думич Василь** — Івана Степаника й Олену Степаник, зі Сторонної, Дрогобицького пов.
- Жук Іван** — сестру, Анну Штен, і Степана Леська.
- Заблоцький Нестор** — Адама й Ніну Курилів, зі Сушова, Грубешівського пов.
- Заворотюк Мирон** — рідних і знайомих.
- Задорожний Мартин** — Михайла Присташа, з Біленької Малої, Самбірського пов.
- Зборовський Микола**, син Григорія (Німеччина), — стрічного брата, Івана, сина Івана й Анни Зборовських, що перебувають в Нью-Йорку.
- Зеленюк Кирило** — Степана Цибульського, зі Сопушина, Жовківського пов.
- Ільницький Петро** — Осипа Уруського, який жив у Кобленці.
- Калита Теодор** — Марію й Софію Годанич, зі Сяніччини.
- Касараба Петро** — маму, Анну Касараба, й вітчима, Михайла Ткача.
- Каспер Юрій**, з Ріміні, — брата, Колюка Дмитра, у Франції.
- Квасній Володимир** — брата, Михайла, з Буянова, Стрийського пов.
- Кватюра Тимко** — Степана Шафрана, Варвару Гуменюк і Варвару Павлович, з Глинної, Бережанського пов.
- Керницький Микола** — батька Михайла, брата Степана, дядька Петра Крупелу, всіх зі Зеленої, Бучацького пов.
- Кисілевський Юрій** — брата Мирона Андрія, нар. 1896 р., у Станіславському пов.
- Кігічак Михайло** — Івана Мазурика, Григорія Корчинського, д-ра Михайла Чарковського, всіх з Дрогобича.
- Кіндрат Микола** — братанича, Михайла Величка, зі Смолина.
- Кіндратюк Маріян** — двоюрідну сестру, Анну Солотівську, зі Золочева.
- Кіт Теодор** — Павла й Василя Канюк і Евфрозину Кука.
- Кліш Микола** — Гриця Купратого, з Голича, Підгаецького пов.
- Клюфас Микола** — односельчан зі Стібенець, Перемишльського пов.
- Княгницький Ярослав** (Німеччина) — синів: Ємануїла, літ 18, і Степана, літ 16, з Бережан, що останньо були в юнаках кальтенкірхе, біля Гамбургу.
- Ковалишин Володимир** — сестру, Анну Ковалишин, з Писків, к. Щирця, Львівського пов.
- Коваль Іван**, — тітку, Анастасію Яцик, з Трущевич, Добромильського пов.
- Костенко Zenon** — брата, Івана Литвинова, і знайомих зі села Зубриці, пов. Бучач.
- Костів Юрій** — д-ра Михайла Костева, який перебував у французькій окупаційній зоні.
- Кочмарчук Петро** — рідних і знайомих з Тернополя.
- Кравчук Андрій** — рідних і знайомих з Красного, Золочівського пов.
- Крачковський Іван** — тітку, Гурчицьку Катерину, й брата, Михайла.
- Куцір Михайло** — Настю Павелко, Миколу Куцір і Івана Пика.
- Купич Микола** — брата, Дмитра, Олену Сидір, Євгенію Сольську й Самка, всіх зі Старої Ропи, Самбірського пов.
- Кущий Микола** — Параскевію Худик і Василя Шевчишина.
- Кучер Василь** — братів, Стаха й Михайла Кіналь, з Библа, Рогатинського пов., і Миколу Білика, з Раю, Бережанського пов.
- Левицький Федір** — дядька, Михайла Левицького, з с. Ісаїв, Самбірського пов.
- Ленчик Володимир** — Наталію Куценко, з Люботина, Харківської обл.
- Лизун Іван (Франція, Уаза)** — Володимира Кіндрата, із Острівця Пільного, пов. Золочів, який виїхав перед війною до Канади.
- Лисий Яків** — брата, Осипа Піджаристого, зі Загір'я, Рогатинського пов.
- Лопадчак Олекса**: Лопадчак, Зомерказерне, Авсбург, Баварія, — Марію і Петра Турчинів, з Хишевич, що останньо були в Братиславі.
- Луцький Мілян і Юрчик Василь** — Білака Дмитра і Деркача Сильвестра, з Космирини, Бучацького пов.
- Лушак Василь**, з Рудник, — Марію й Наталію Бурмило і Фрузьку Скаськів, з Божикова, Підгаецького пов.
- Майко Ігнатій** — брата, Семена, з Грицьолі, Радеківського пов.
- Макар Степан** — дядька, Івана, й Миколу Бульбах, з Озимини Великої, Самбірського пов.
- Макух Василь** — рідних і знайомих з Дорожова, Самбірського пов.
- Мандзюк Михайло** — Михайла, Ілька й Параню Городецьких, що проживають у Шікаго, Півн. Америка.
- Марченко Олександр**, із Загребелля, Чернухінського району, — тітку, Тетяну Марченко, Пшикала Івана, Марченка Пантелеймона й товаришів-односельчан: Михайла Гребенюка, Івана Коломийця, Петра Мотузного, Олексія Кривчука та інших полтавчан.
- Марходей Степан** — рідних і знайомих зі села Пузів, Володимир-Волинського пов.
- Масевич Микола** — Володимира Сокола-Соколовського й його синів: Андрія й Валентина.
- Мацьків Петро** (Італія) — родичів: Полянську Марію, Полянського Данька й Полянську Еву, зі села Чистогорого, пошта Команча, пов. Сянік.
- Мацьків Юзеф**, з Коропця, тепер Фельдкірх, Австрія, — тітку.
- Мешко Петро** — сестер, Марію Жуленяк і Анну Мешко, з Червоної Волі, Ярославського пов.
- Міляновський Василь** — рідних і знайомих з Красного, пов. Золочів.
- Микитин Семко** — шурина, Михайла Шимкова, і Семка й Івана Кайдан, всіх з Лукавиці Долішньої, Стрийського пов.
- Михайлишин Володимир** — Михайла й Теклю Лукович, з Верхобужа, Золочівського пов.
- Михальський Андрій** — брата, Павла Пундика, й стрийка, Михайла Пундика, обох з Бурканова, Підгаецького пов.
- Мольдван Осип** — брата, Степана, з Жовкви.
- Мороз Орест** — рідних і знайомих, з Ново-сілки Язловецької, Бучацького пов.
- Обач Федір** — Мирона Солтиса, Анну Сиротинську, Анну й Настуню Левицьку, Франка Галку; всіх з Довгого, Товмацького пов.
- Павлук Іван** — Данилишина Онуфрія.
- Панас Олекса** — сестер, Февронію й Олену Панас, з Пліснян, Зборівського пов.
- Пітула Лев** — брата, Богдана, з Боднарівки.
- Пирожак Іван** — братів: Степана, Михайла, Йосафата й Станіслава.
- Петриків Дмитро** — брата Теодора, з Парищі, Надвірнянського пов.
- Полянський Василь** — Івана й Данька Полянських і тітку, Еву Полянську; всіх з Чистогорбів, Сяніцького пов.

Попик Михайло, з Медичин, — сестру Юстину, її мужа, Францішка Тола, родом з Познаня; Марію Попик і її мужа, Евстахія Краєвського, з Бялостоку.

Пристай Анна — дядька, Пристая Олексу.

Проць Роман — батька, Івана, Миколу Крука, Солодкого Павла.

Де Рібо — Олександра Какуріна, що проживав у Парижі.

Різник Михайло, с. Петра, — Михайла Різника, сина Олекси, з Гнидова, пов. Зборів.

Рибак Михайло — тітку, Марію Гончар, з дочкою Жакліною.

Роговський Володимир, з Ляндеку, Австрія, — Политюк Ольгу.

Романюк Михайло — Каську, Анну й Теклю Кукіловських, з Ясенова, Брідського пов.

Романовський Іванур (Італія) — сестру Анну й Марію Смерек, зі села Мавнова, пов. Мостиська, що виїхали до Франції 1937 р.

Саварин Андрій — Михайла Худика, Йосипа Барткова і Степанію Кобзар, зі Зубриці, Буцацького пов.

Савка Михайло — Теодора й Софію Грицевичів і Михайла Песя, всіх з Мацькович, Перемишльського пов.

Савчук Федір, син Андрія, — братів Івана й Марка Маряшів, з Коропця-перевозу, Буцацького пов.

Сірий Володимир — дядька, Михайла Івахова, зі Соколівки, Золочівського пов.

Сим Олекса — брата, Михайла, й братову, Анастасію, які жили в деп. Орн.

Сидор Петро — Степана Грицана й Михайла Іськова, з Ходович, Стрийського пов.

Скальський Іван — Василя й Марію Кузуб, з Бабини, Самбірського пов.

Скаськів Теодор — брата, Олександра, з Божикова, Підгаєцького пов.

Слободзян Василь (Німеччина) — тітку, Анну Буденко, заміжно Бігун, що перебуває тепер у Канаді.

Смілка Петро — Михайла Левінського, з Городка.

Соколовський Теодор — брата, Петра, зі Стоянова.

Стародуб Мирослав — Еву Мадяру, з Барвінка, Дуклянського пов.

Тимків Степан і Данчук Михайло — Івана Кіндрата, Петра й Анну Мельників, і односельчан з Коропця, Буцацького пов.

Томашівський Павло — сестру, Пелагію Томашівську, що жила в деп. Па де Кале, і Марію Ващишин, яка проживала в деп. Об.

Тур Василь — Марію Франкевич і Володимира Тура, з Вишенки, Мостиського пов.

Турчик Іван, зі Селиськ, Березівського пов. — брата Василя й односельчан: Івана Пелеха, Емілію Нагірну й Осипа Сурівку.

Туркевич Михайло, син Івана, з Літятина, Бережанського пов. — дядька, Бородайка Гната, й тітку, Софію Сапригін.

Угрин Любомир — Лідію Копистянську, з Дрогобича.

Фалюш Василь — шурина, Гриня Прийдума, з Бишок, Бережанського пов.

Фардига Олекса — Наталю Хованець та інших рідних і знайомих з Бурштина.

Ференц Микола — рідних і знайомих із Сяніччини.

Хахура Анна, з Парижа, — Мільку Хахуру і Марію Хахуру, в Німеччині.

Хомяк Володимир — сестру, Катерину Лев.

Цінявський Михайло — братів, Івана й Миколу, і о. Івана Іванчука, пароха Баб'янки, Станіславського пов.

Чемний Евстахій, у Франції, — брата Олексу Чемного, з Вініпегу. Канадійські газети просимо передрукувати.

Чкальський Степан — Василя Боруцького.

Шаблій Ілько — тітку, Ксеню Андрейко, з Підгаття, Мостиського пов.

Швайковський Іван — шурина, Василя Зарівного, й сестру, Магдаліну, з Болшовець, Зборівського пов.

Швед Стах — Катерину, Софію, Павла й Ізидора Лоза, Катерину Климко і Михайла Вискіля; всіх з Кусинич, Перемишльського пов.

Ширій Олекса — дядька, Михайла Широга, з Руданців, Львівського пов.

Шпак Олександр — стрийка, Шпака Н., зі Се-мушова, пов. Сянік.

Шуя Осип — дружину, Марію Шуя, родом Ваньо, і її батька, Матея Ваньо, батька, Володимира Шуя, шурина, Володимира Синишина; всіх з Монастириськ, Буцацького пов.

Шупак Степан — Євфросину й Теодора Чіхрій, з Фалиша, Стрийського пов.

Шкільник Іван — односельчан з Маковиська, Ярославського пов.

Юринець Юрій — тітку, Гасю Деба, Ксеню Юринець, Ганну Гузії і Теклю Васюта.

Яечник Михайло — тітку, Анну Попову, і дядька, Петра Яечника, з Гайворонки.

Яремко Петро — братів, Ярослава й Льва Фецишинів, і сестру, Степанію Фецишин.

Осіб, що знають про місце перебування пошукваних, просимо не пожаліти три франки на значок і повідомити нас на адресу:

Service Social Ukrainien, 186, Bd Saint Germain, Paris (6).

ЛИСТИ

У секретаріаті Української Суспільної Опіки мають листи від своїх близьких і знайомих:

Адамів Михайло, Андрейчин Данило, Антончак Іван, Баран Катерина, Безобразова Марійка, Боечко Іван, Бонівів Людовик, Борецький В., Бучинська Марія, Бучинський Микола, Бурдзьо Володимир, Ващук Микола, Вербицька Анна, Вергун Іван, Вітвіак Ольга, Гетманчук Косма, Гливяк Ганна, інж. Голуб Павло, Горчицька Гетруд Катерина, Діпер Софія, Домбровський Іван, Дума Матрона, Жилінський Войтїх, Кирич Текля, Кльоновський М., Король Петро, Ковальський Микола, Колодчин Маланка, Коріньовська Анна, Крушельницька Марія, Лазорко Тома, Мазур Кирило, Максимів Марія, Маренін Степанія, Маланчук Степан, Марцюк Зеновій, Мороз Ольга, Марушак Богдан, Нагірна Юлія, Нескоромний Іван, Нечипор Марія, Озимко Михайло, Гавтузька Йосипа, Пері Олена, Петіт Марія, Петришин Олена, Пласло Розалія, Положин Іван, Процик Анна, Ридош Іван, Ройк Осип, Савка Петро, Савчин Еміль, Скілько Михайло, Скібик Текля, Сомчинський Павло, Солонар, Татаруля Сергій, Ташук Захар, Тобчило Василь, Хомик Юлія, Чайковський Карло, Чижевська Параскевія, Чущак Олександра, Шевців Ксеня, Шило Григорій, Шуба Володислав.

Redacteur responsable : **Abbé J. Leskovycz.**

Directeur : **A. Savtchenko-Belsky.**

Impr. de Navarre, 11, rue des Cordelières, Paris (13).

AUG 5 1967